Norrlandsträngaren 2004

Tidskrift för Norrlandsträngare Nr 3

Innehållsförteckning

Ordf. har ordet	Sidan 1
Volontärsträff	Sidan 2-4
Inför försvarsbeslutet	Sidan 4-6
Fotoarkiv o bilddatabas	Sidan 7
Bilder från gamla T 3	Sidan 8-10
Verksamhetsplan	Sidan 10
Regementets dag på I 5	Sidan 11-12

Föreningsuppgifter.

Ordf.
Leif Östberg, tfn hem 0620-40234.
Mobil: 070-3145329.
Mail: leif.062040234@telia.com

V.ordf.
Arne Hedvall, tfn hem 0620-51274.
Mail: hedvalls@tiscali.se

Sekr.
Kjell Åström, tfn arb 0620-682981.
Mobil: 070-6693937.
Mail: astrom.kjell@spray.se

Kassör
Christer Svensson tfn hem 0620-14885
Mobil: 0730-495753
Mail: chr.svensson@telia.com

Ledamot
Karl-Anders Ödlund, tfn hem 0620-16139.
Mobil: 070-5766233
Mail: kalle.odlund@telia.com

Ledamot
Lennart Hellström, tfn hem 0620-50007
Mobil 070-1752715.
Mail: lennart-hellstrom@swipnet.se

Suppleant
Barbro Sjödahl, tfn arb 0620-682982
Mail: barbro.sjodahl@solleftea.se

Postgiro: 33 69 14 - 7
Hemsida:
http://www.sollefteamuseum.com
Adress: c/o Kjell Åström, Rösta 436
881 33 Sollefteå

Bild över ”Södra Kaserngården”

Ordförande Leif Östberg har ordet

Hur den framtida förvarsorganisationen i fred kommer att gestalta sig har vi nu fått erfara. I Sollefteå blir enbart Försvarets avelsstation kvar och Östersund töms på i stort sett all militär verksamhet. I Östersund försvinner ca 1500 arbetstillfällen.

Med erfarenhet från försvarsnedläggningen i Sollefteå år 2000 är det sannolikt att det privata näringslivet i Jämtland påverkas mycket negativt.

I 5 är traditionsbärande förband för T 3 och förmodligen kommer T2 att överta denna uppgift. T2 berörs ej negativt av kommande försvarsbeslut.

I detta och kommande nummer av tidningen kommer en serie artiklar, som visar hur byggnaderna på Nipan i dag nyttjas.

Nr 4 samt inbetalningskort kommer i slutet av december.

Leif Östberg

1944-års volontärer firade 40-årsjubileum på Nipan (f.d. T 3)

Övre raden fr. v. Allan Osterman Sollentuna, Göte Lidefjord Sundsvall, Klas Nilsson Örnsköldsvik, Sven Haninge Sollefteå.
Nedre raden fr. v. Bert Lundström Frösön, Wahlfrid Öhnblad Sollefteå, Gunnar Åström Borensberg, Bengt Ericson Sollefteå.
Foto Stefan Sundvist.

Sista helgen i augusti samlades 1944-års volontärer uppe på T 3-området. Av de ursprungligen 47 volontärerna finns enbart 22 kvar i livet. Ett tiotal av dessa hade anmält intresse att deltaga i träffen. Samling skedde på eftermiddagen den 27:e augusti på Nipanhotellet, där tillfälle gavs att återknyta kamrat- och vänskapsbanden vid välkomstkaffet.
Innan vi bytte om för middag, Hann vi med ett besök på det forna kasernområdet och ”Västra fältet”.

Göte Lidefjord underhöll med 40-talsmusik

Dessutom fanns tid att avnjuta ett timslångt dragspelsmusikprogram där Göte Lidefjord spelade 40-talsmusik.

Vid högtidsmiddagen på kvällen erinrade Gunnar Åström i ett tal om den tid som varit, om skolor, utbildning och om volontärtidens personlighetsdanande betydelse.
Senare på kvällen i samband med vickningen informerade Allan Osterman om utvecklingen av den militära sjukvården från 40-talet till sekelskiftet.

Lördagen inleddes med en minnesstund på Tunet, där parentation hölls över de 25 kamrater som inte längre finns i livet. Efter minnesstunden besöktes Sollefteå museum där museipedagog Barbro Sjödahl i ett historiskt bildspel presenterade Sollefteå som garnisonsstad och Christer ”BOC” Svensson presenterade T 3 bilddatabas. Därefter gavs tillfälle att bese den fasta utställningen i museet.

Efter besöket i på museet tog Bengt ”Ecka” Ericson oss ut på en sightseeingtur, visande ett förändrat och modernt Sollefteå med omnejd. I kvällningen samlades gruppen till kamratlig samvaro, under vilken vi också pratade om utvecklingen inom försvaret främst inom signalområdet och även inom trans-

Efter en dag fylld med intryck fylldes även våra magar

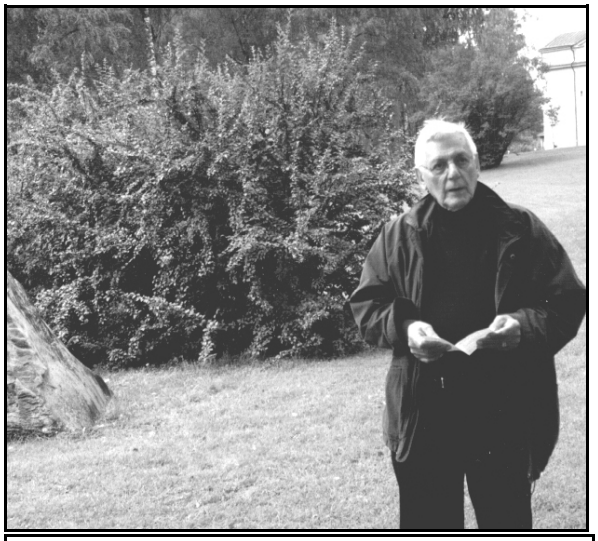

Gunnar talade vid minnesstenen

Vid minnesstenen. I bakgrunden Ångermanålven

portområdet.

Söndagen ägnades åt av information av f.d. övlt Leif Östberg rörande framtidens försvar. Han inbjöd oss också, i egenskap av ordf. i kamratföreningen, till några av föreningens förestående aktiviteter. Vi orienterades även om jubileumet, T 2:s 100-år i Skövde, hösten 2005 samt om T 3 kamratförenings planer att genomföra en besöksresa dit i samband med jubileet.

1944-års volontärer har tidigare varit samlade till 25-ärsjubileum (1969), en träff i anslutning till T 3 100-årsjubileum (1993) och till det egna 50-årsjubileet (1994) samt till en träff 1995.
Flertalet av 44-orna har även deltaget i veteranträffar på T3 1997, 1999,2001 och 2003.

Vid utvärderingen av årets samling fattades beslut om att - om möjligt – träffas åter igen år 2006..

Gunnar Åström

Vi som lämnade Nipan sist. Bert Lundström, jag, Sven Haninge och Leif Östberg.

Försvarsbeslut 2004 tidsplan mm inför beslutet

I december 2004 ska riksdagen fatta beslut om Försvarsmaktens struktur 2008 och utveckling under tiden 2005-2007 – Försvarsbeslut 2004. Inför riksdagens beslut pågår ett arbete både på militär och politisk nivå med att ta fram underlag för kommande Försvarsbeslut.

Försvarsmakten fick i juli 2003 regeringens planeringsanvisningar.
I slutet av februari detta år (02-27) redovisade FM huvuddelen av uppgifterna. Planeringsanvisningarna omfattade fyra ekonomiska alternativ; +3, 0, -3 och -6 miljarder. Med hänsyn till att den verksamhet som beslutades vid FB 2000 egentligen är underfinansierad med 5-6 miljarder så är de ekonomiska nivåerna egentligen -3, -6, -9 och -12.
Möjligheterna att lösa förelagda uppgifter enligt planeringsdirektiven är begränsade inte minst mot bakgrund av att en alltför stor del av ekonomin är bunden i långsiktiga materielbeställningar. Som ett komplement till redovisningen den 27 februari redovisade därför ÖB även ytterligare ett antal punkter för att kunna reformera dagens försvarsmakt. Dessa punkter är bla:

Officerare; Nytt personalförsörjningssystem där bla. möjligheter till visstidsanställning skall prövas

Värnpliktiga; Könsneutral mönstring samt att utbildningen i huvudsak genomförs med inriktning mot internationella insatser. En större andel värnpliktiga skall rekryteras till internationell beredskap/ insats.

Materiel; Ökade möjligheter till flexibel materielanskaffning.

Den 30 april lämnade ÖB in kompletterande alternativ som bla. berörde:

Svar på anmodan om Battle groups,

Svar på anmodan

starka svenska nischer (Materielförsörjning).

Utvecklingen av det europeiska säkerhetssamarbetet utvecklas efter hand och även EU kommer att öka sin krishanteringsförmåga. Som ett led i detta lanserades så sent som i december 2003 tanken på utveckling av europeisk snabbinsatsförmåga. Det konceptet är nu i sina huvuddrag förankrade i hela EU-kretsen och kommer att bli ett huvudspår i den fortsatta utvecklingen av EU:s militära förmåga.
Tanken med att organisera snabbinsatsförband inom EU om cirka 1500 soldater, är att de snabbt, 10 - 15 dagar efter beslut, ska vara på plats i konfliktområden och dämpa oro i situationer med hög våldsnivå.
ÖB föreslog vid den kompletterande redovisningen att förmågan införs i två tidsperioder:

Under 2005-2007 ökar Försvarsmaktens förmåga att bidra till EU snabbinsatsförmåga successivt. Ambitionen är att Sverige ska vara ledande nation för ett snabbinsatsförband (battle group) och förstärkningsförband i samverkan med annat land.
Det svenska bidraget består av ett reducerat snabbinsatsförband på cirka 750 soldater och förstärkningsförband på ytterligare 300 soldater.

Från 2008 är Försvarsmaktens mål att skapa förutsättningar för att kunna bidra med ett komplett svenskt snabbinsatsförband på 1 500 soldater samt förstärkningsförband på ytterligare 300 soldater.

För båda alternativen upprätthålls 10-dagars beredskap under en del av året.

De svenska ambitionerna kring snabbinsatsförmågan kommer att förändra inriktningen med FB 04 arbetet. Direktiven kring Battle groups erhölls så sent som i slutet av mars. Battle group är en reell verklighet att utforma den framtida Försvarsmakten mot.
Grunden i Battle group (1 500 man) är en (lätt) mekaniserad bataljon förstärkt med ingenjör- och underhållskompani. Förstärkningsförbandet (300) man bestå av olika mark, sjö och luftstridsenheter.

I juni 2004 lämnade Försvarsberedningen sin rapport som underlag för höstens försvarsbeslut. Då beredningen har en bred politisk sammansättning så ger rapporten att ge en bra fingervisning om hur höstens försvarsbeslut kommer att bli.
Rapporten riktar viss kritik mot såväl Regeringen som Försvarsmakten kring utvecklingen av bl. a differentierad insatsförmåga under innevarande försvarsbeslutsperiod. Rapporten redovisar också ett antal konkreta förslag för att förbättra vår förmåga till internationella insatser, begränsa personalkostnaderna och anpassa materielanskaffningen.
Rapporten angav även att den ekonomiska nivån för Försvarsmakten skall vara 3 miljarder lägre än idag. Besparingarna tas främst ut på ledning och administration.

Några punkter ur rapporten:
Försvarsberedningen föreslår bland annat i sin rapport att:

snabbinsatsförmågan (Battle Group) inledningsvis bör utvecklas i samarbete med andra länder,

klarläggande regler om Försvarsmaktens roll vid skydd mot terrorism bör beslutas under 2005,

den militära personalens tjänstgöring först och främst ska vara kopplad till insatsorganisationens utbildning, övning och insatser. Försvarsmakten ska inte ha permanenta avvecklingskostnader för militär personal som passerat ett visst åldersläge. Därför bör Försvarsmakten pröva ett system med tidsbegränsade anställningar för militär personal,

betydligt färre officerare behövs i den framtida stabsorganisationen och utbildning till högre officersbefattningar bör därför reduceras,

det bör vara ett villkor för befordran att officerare har ett anställningsavtal som innebär skyldighet att tjänstgöra i internationella insatser,

principerna för uttagning till grundutbildning bör vara grundad på lämplighet, villighet och intresse för internationell tjänstgöring.
Detta bör kombineras med tidsbegränsade kontrakt för vissa förband. Även alternativa rekryteringsformer bör främjas för att bland annat skapa bättre förutsättningar för att kunna öka andelen kvinnor inom Försvarsmakten,

betydande rationaliseringar och besparingar bör göras inom ledning och försvarsförvaltning. Förberedningen anser att personalreduceringen ska vara högre än de 30 procent som Försvarsmakten föreslagit,

ett huvudalternativ bör vara att lägga ner hela militärdistriktsorganisationen och överföra uppgifter till utbildningsförbanden och den operativa insatsledningen.

Beredningen nämner inget speciellt kring var Försvarsmaktens grundorganisation skall finnas. Försvarsmakten kommer heller inte att redovisa förändringarna genom att peka ut enskilda förband, skolor och centra eller var i landet de ska finnas. Detta är en uppgift för Ag GRO. (se artikel om besök). Gruppen arbetar med att ta fram ett förslag till ny grundorganisation vilket ingår som en del i regeringens försvarsbeslutsproposition som överlämnas till riksdagen omkring den 20 september.
Efter riksdagsbehandlingen i Försvarsutskottet sker riksdagsbeslut i mitten av december.

Riksdagen kommer att ställas inför många svåra val vid höstens försvarsbeslut.
Valet mellan internationellt efterfrågade resurser och långsiktig utveckling av andra system
- Mekaniserat infanteri, logistik, ingenjör och flygtransport är efterfrågat för internationella insatser.

Valet mellan internationellt efterfrågade resurser och försvarsindustrins nischer
- Mycket av det som vi är duktiga på att producera i landet (luftvärn, artilleri, kustkorvetter, ubåtar) ingår inte i de förband som primärt är efterfrågade för internationella insatser.

Bredd av förmågor/system eller att välja bort någon förmåga/system
- I dagsläget har Försvarsmakten i sitt underlag planerat att vidmakthålla alla förmågor/system.
- Varje system kräver i sig, oavsett hur många vi har, en kostnadsdrivande ”overhead” av specialister, reservdelar, utbildning mm.
- Försvarsberedningen pekar på möjligheterna att välja bort för att göra besparingar samt att internationellt samarbete vid övningar och insatser skulle kunna kompensera att Sverige inte kommer att ha dagens bredd av förmågor/system. Hypotetiska exempel på förmågor/system att välja bort skulle kunna vara undervattensstrid/ubåtar, amfibieförband, artilleri, stridsvagnar

Valet mellan garnisoner eller industri
- I regeringen ögon är även försvarsindustriorter ”garnisoner”

Materielutveckling; Internationellt samarbete samt valet mellan utveckling eller anskaffning
- Internationellt materielsamarbete kräver även att Sverige ibland köper materiel

Östersunds Garnison svarar mycket väl upp mot kraven på den framtida Försvarsmakten inte minst mot kravet på utbildningsförutsättningar och internationell insatsförmåga. Det finns vidare goda möjligheter att skifta fokus mellan olika verksamheter.

Anders Andersson
Stf regementschef I 5

Fotoarkivet och bilddatabasen

T 3 Fotoarkiv är en av tre bilddatabaser, som ingår i Bilddatabas Sollefteå.
De två andra arkiven är Bildarkivet och I 21. I dagsläget består Bilddatabas Sollefteå av cirka 50.000 fotografier, varav T 3 svarar för cirka 20.000 fotografier.

Till varje foto finns en textdel ,som skall beskriva vad man ser på bilden. Det har ägnats åtskilliga, ideella, tusentals arbetstimmar på att dokumentera denna bilddatabas. Tyvärr innehåller huvuddelen av bildtexterna flera formella fel, såsom stavfel, namnfel, benämningsfel, platsfel m.m. Vissa bilder saknar mycket information i textdelen (främst bilder från slutet av 1800-talet och början av 1900-talet).

Det har därför bildats en arbetsgrupp i T 3 seniorklubb, med uppgift att revidera samtliga bilder. Gruppen består i nuläget av Kalle Ödlund, Kjell Litström, Billy Melinder, Tommy Dolk, Kjell Petersson och Håkan Boman. Fram till dags datum är cirka 2000 bilder reviderade.
För närvarande sker ”ändringstjänsten” vid Bilddatabasen, Sollefteå museum.

För att njuta av detta fantastiska fotoarkiv går man in på;

1” Internet” under adress; ”www.svar.ra.se”.
2) Klicka på fliken ”Forska” .
3) Bläddra ner med höger rullningslist till ”Ingångar till bl.a. enskilda arkiv” och klicka på ”Bilddatabas” .
4) Vid behov ”Logga in” .
5) Klicka på ”Sök i register”.
6) Sök sedan enligt anvisningar ”Hur söker man i databasen?”
7) Träffarna redovisas sedan på Bilddatabasen; a) Bildarkivet b) I 21 c) T 3
8) Klicka på önskad träff/ar och bilden/-erna kommer upp

Sedan kan Du med pekaren ställa Dej mitt i bilden och få upp en textremsa som beskriver bilden i stort.
Klickar Du på ”Information” får Du upp textdelen.
Klickar Du mitt i bilden får Du upp bilden i ett annat format och Du kan sedan förstora bilden ytterligare ett steg.
När Du klickat upp bilden i större format, får Du upp två knappar längst upp till vänster.
Med andra knappen ”Skrivare” kan Du skriva ut bilden.
Klickar Du på första knappen hamnar Du i ett ”skrivläge”, där Du kan kommentera bilden och kanske bidra med värdefull information om vad som finns på bilden.
Klicka sedan på ”Skicka” och Ditt bidrag hamnar då på ”Bilddatabasen, Sollefteå museum” där personalen ändrar texten om de tycker Ditt bidrag är trovärdigt.
Du som bor i Sollefteå med omnejd är välkommen att besöka denna Bilddatabas, dagtid utan kostnad och titta på bilder eller ”scanna” in nya bilder som Du har i Dina gömmor. När man tittar på bilder direkt på plats där, kan man högupplösa liggande bilder ytterligare ett steg och få en mycket skarp och tydlig bild.

För närvarande visas inte alla bilder på ”Internet”, bland annat på grund av personuppgiftslagen.

Om Du vill ha ytterligare sökmöjligheter – kontakta någon i arbetsgruppen ovan och Du kan få ”användarnamn” och ”inloggningslösen”
.
Tag chansen och njut av detta fantastiska arkiv och bidra gärna med Din (-a) bild (-er) eller din (-a) historia (-er).

Kalle Ödlund

Bilder från Nipan området

I detta och följande nummer kommer en artikelserie om vilka versamheter som idag inrymmer i f.d. T 3 lokaler på Nipan– området.

I kanslihuset till höger huserade, innan T3 flyttade till Hågesta, C T 3, SC och på andra och tredje våningen fanns officersmässen.
Idag finns i huset två företag, som leds av bröderna Tommy och Peter Dahlberg.
Tommy avslutade sin militära bana som kapten och Peter som övlt..
Tommy leder Arkion (ett arkiveringsföretag) huserar i bottenvåningen. Tommy har övertagit C T3 tidigare tjänsterum.
Peter som leder ett datasupportföretag med namn Alert har tagit över mässvåningen.
I huset jobbar nu ca 15-20 personer.

Sollefteå kommun har under Lärcenter förlagt all universitets-, högskole- och vuxenutbildning till fyra byggnader på södra kaserngården.
Dessa byggnader är Klockkasern, Kompaniofficersmässen, Filmsalsbyggnaden och D- kasern (f.d. Stabskompaniet).
Lärcenter ansvarar för kommunens frivilliga skol-

former i den del som utgör uppdragsutbildning och högskoleverksamhet. Lärcenter erbjuder idag följande utbildningar:
- Kris– och konflikthantering (i samverkan med Umeå universitet. Ca 150 elever)
- Lärar-, sjuksköterske- och receptarieutbildning
- Kvalificerad yrkesutbildning
- Informations– och biblioteksvetenskap
- Natur- och kulturvägledning

I samarbete med Umeå universitet erbjuds längdåkare och skidskyttar att parallellt med högskolestudier träna på elitnivå. Förutom detta ansvarar Lärcenter för grund– och gymnasie- vux och SFI (svenska för invandrare). Lärcenter administrerar ca 400 elevplatser.

Gymnastiksalen nyttjas än idag som gymnastiksal för den grundskola (F-9) som sedan ca 10 år finns på Nipan. Skolan nyttjar även Östra stallet. (textil- och slöjdsalar.
Ridhuset står för närvarande tomt. Tidigare nyttjades huset av Bouleklubbarna i Sollefteå.
Västra stallet har varit för-

Filmsalsbyggnaden

D-kasern

Gymnastiksalen

Gamla ridhuset

Västra Stallet

Östra stallet

råd. Om det kommer att nyttjas för andra ändamål får framtiden utvisa.

Sollefteå sotningsdistrikt har flyttat in i maskinchefsbostaden.

Sjukhuset har byggts om och drivs nu som hotell med ca 35 plaster. Volontärerna har på senare år nyttjat detta hotell som nav vid de årliga träffarna.

Exercishuset har övertagits av posten. Lokalen nyttjas som omlastningsplats.

Roines verkstad samutnyttjas av Utbildningskompaniet, tp-linjen på gymnasiet samt Naturbruksgymnasiet. Utbkompaniet är att privat företag som utbildar på olika typer av transportfordon. Chefen och merparten av de anställda är före detta officerare vid T 3 och I 21.

Maskinchefsbost.

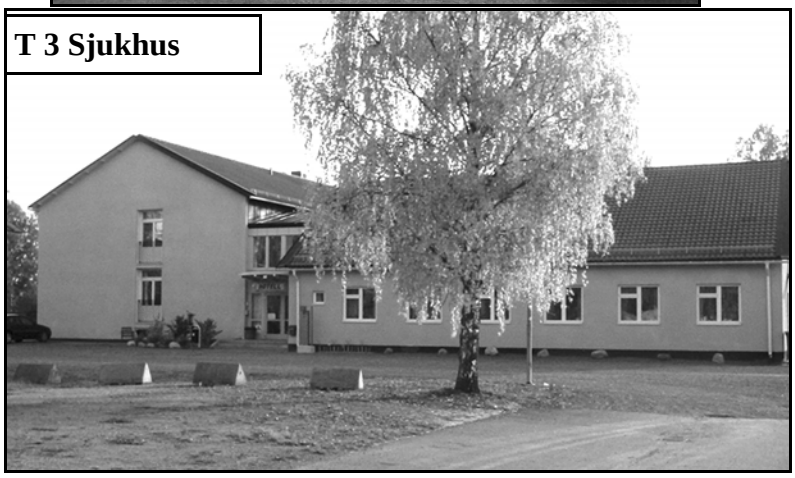
T 3 Sjukhus

Exercishuset

Roines verkstad

Verksamhetsplan för aug-dec

7/10 kl 1800 till Kjell	Höstmöte på mässen. Ev. föredrag om ett aktuellt ämne. Anm. Åström senast den 1/10. Tfn se 1:a sidan
9/12 kl 1800 Tfn se 1:a	Jultallrik på mässen. Anm. till Kjell Åström senast den 3/12. sidan.
Dec	I 5 Julavslutning. Datum ej ännu fastställt.

Välbesökt Regementets dag vid Fältjägarregementet

Vädret visade sig från sin bästa sida när allmänhet och anhöriga till värnpliktiga kom till Jämtlands fältjägarregementet och Regementets dag. En dag som bjöd på något för alla åldrar.

Regementschef Per-Eric Gustavsson inledde regementets dag med att bland annat tala om de utbildningsförutsättningar som finns på I 5.

Tidigt på förmiddagen fylldes kaserngården med besökare som ville se vad ett modernt regemente gör idag. Intresset för de olika stationerna var stort och under hela dagen ringlade en lång kö för att få åka bandvagn. Inte långt från bandvagnsåkningen fanns kamouflagemålning som de yngre besökarna uppskattade och runt kasernerna stod materiel uppställd. Även regementsmuseet var öppet och föreningen Frösö Läger framförde två föreställningar.

Stridsförevisning var det populäraste inslaget under dagen.

Regementets dag är inte bara en dag för allmänheten utan det är en dag då många av I 5:s värnpliktiga får besök av sina anhöriga, som därmed får chansen att se hur vardagen för sin son/dotter på I 5 kan se ut.

Vid lunchtid genomfördes en uppskattad och fartfylld stridsförevisning på kaserngården där bland annat

Regementets dag var välbesökt och många besökare var intresserade av att se ny teknik.

granatkastare och stridsfordon ingick. Därefter utspisades Arméns ärtsoppa. Totalt hade det kokats ärtsoppa på 400 kilo gula ärtor och 250 kilo fläsk.

Det uppskattade antalet besökare under dagen var omkring 5000. Svaren på enkäten som delades ut visar på att dagen var väldigt uppskattad och det finns ett stort stöd för I 5 och Östersunds garnison hos såväl besökare som värnpliktiga.

Ellinor Fagerberg

Ärtsoppan ett känt varumärke inom försvaret

Skjutövning

Maskeringsmålning